

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. בִּי מַלְכִּים יִמְלֹכוּ
וְרוֹנִים יִדְקֶה צֶדֶק;
מִשְׁלַח טו
2. וְרוּחַ לְבָשֶׁת אֶת
עֲמֻשֵׁי רֹאשׁ הַיְשִׁיעִים
לֶךְ דָּוִד וְעֶמְקָן בֶּן יִשִׁי
שְׁלוֹם שְׁלוֹם לֶךְ וְשְׁלוֹם
לְעֹרֶךְ בֶּן עֲזַרְיָה אֱלֹהֶיךָ
וְיִשְׁכָּנֶם דָּוִד וְיִהְיֶם
בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּדִי;
- דְּבַר הַיְמִים אִי בִּי ט
3. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשֶׁדֶךְ
לְבִהְמֶתְךָ
וְאֶכְלֹתִי
דְּבַרִּים אִי טו

גליון הש"ס

גמ' רב חסדא מקדים
ובו' עי' זרכות דף ו ע"ב
וצמח'רש"א ח"א שם (ד"ה
יקדים):

מוסף רש"י

נותנת לה ואורכלת.
 אלהת גיבולת לגנוט משל
 בעל, ואשכחתי את
 מדינתה, ואשח תבד אע"פ
 אלהת גיבולת לא תחטבו
 ולא תאכלו גיבולת שגזלו
 מעדיר אשחתי, וסכמה
 עמדי חרש ודמשי, ואלה
 חמל ידבתי ליה, אכל לתת
 לאכרסו אל אלו תחטבו
 ורגלת בגול לא מנשח
 חזקין. **הם** נמי
 מוריא. יסוד עמשה
 אמרה ודמשי מדישתה
 קאביל. וחו וואל
 ומשעתי אזהת אלו איה
 עול. **(סוף)** מלכא. אלו
 מרבה שפחה וכו' מרבה
 עם מן עוקבה שיהי
 צ"ד דמלכורין צפיק (על
 כי גאל שטורמן על
 ודני חוטסר לנחוטס,
 וואל היה גיבולת דמפדס
 חסר (עליו **אף**)
הם דמלכורין

הדרן עלך הניזקין

למלכי אמר להו דאמר רב
ראש השלישים ^(ט) וגו' אמרי לי
שיטעום כלום עד שיתן מא

נוסחם לה: אלמלא חשודה אשת עם הארץ לגנוב משל צעלה וליטן לחצרתה: **מוריא:** מורה הוראת הישר לעצמה: **העיד ר' יוסי כו':** ברייתא היא: **אין עושין הלם עם הארץ צעורה.** עם הארץ שאמר לגנוב חצר הפרס חלה מעשימי ועשה אותה צעורה לא יצמח לו שהרי

כבד ונמאחא כל העיסה ציר עס
 הארץ והכנה יסמך על הגבל שהוא
 חצר ויהא סבור שהחלה תהיה:
צבא עוש. תחילת העיסה צטורה:
כדישא או בנאחא. כלים של
 צבאי חממות ואין רגילים ליתן בהם
 עיסה וטומאה אין מקבלין: ואינו
 חושש. הגבל שמה יגע עם הארץ
 בחלה ויטמאנה ולקמיה מפרש טעמה:
ואין עושין תרומה ויסיו צטורה.
 לאחר שהפך ימים לתת לבית הבד
 אין מפרשים צדדים חצירים תרומה
 מעל פשותן צטורה לפי שכבר
 הוכשרו ^(י) צמעטן ונטמאו והנהן סומך
 עליהם וסובר שהן טהורים: **וטעמא**
מאי שרו רבנן לאקולי צטורמה
 כי האי קולא דאיכא לתימאש דלמא
 הדר נגע: **דלא נפיש אגריה**. ששכרו
 מעט לפיכך הוא עני וארץ למוזנות:
דלא שפיה. להשתמר כי אם משה
 לשנה להכי צריך למוזנות: **דאמרין**.
 לאיים עליו: **אם נגעה בה**.
 וטמאנה: **הדרא לניצולא**. והוא
 אינו חשוד לאכול טבל שבמיתה:
לפאנוי קמיון. שהיה בא אללו
 לתקנה לו: **מיכפס לא איכפס יוה**.
 במיתה: **צנלמא הסם**. גבי חלה:
איכא היכרא. שהניח בכלים שאין
 עשויין להניח בהן עיסה וזכר על
 שאיימנו עליו: **מאי היכרא אים**
 יוה. לידכר: **צבלי גללים**. שאין
 מקבליים טומאה דאי נגע צבלי לא
 מקבל טומאה ובעיסה ^(יז) גופה אית
 ליה היכרא משום הני כלים שאינו
 רגיל לשמשם בהן ועם הארץ לא
 אחמור רבנן עליה כולי האי לשוייה
 כוז גמור לטמא צמשא: **צבליים של**
עמי הארץ. שאין מקבלין טומאה
 הרחיקים להשתמש בהן חצר: **עורדין**.
 חופרין: **ואין כופלין**. דהא דנותנים
 שלום לעובד כוכבים מפני דרכי
 שלום הוא דשרי ומשום דפרי שלום
 צדקא יומא סגי: **לתימרא לכו**
אחוקו. כשאומרין ^(יח) לעושי מלאכה
 העובדים עליהם תחוקנה ידיכם:
אשרא. אף הוא לשון חיוק כמו
 אישרנויה (כתובות דף כא.) : **שלמא**
למר. ולא היה מתכוין לצרכו אלא
 לבו היה לרצו: **השאף אחוקין**
מחוקין. ידיים צדבורא צדבר
 האסור לישראל כגון עבודת שביעית:
שואלים בשלומן. כל ימות השנה
 מיבדעל: **ליום אידם**. ולא חיישין
 דלמא חילי ומודה: **לא יגנם דו'**.
 דכיון דלחשדיה כולי האי דלמא
 חילי ומודי: **בר אוריין**. בן תורה:
פלגא. חולק על האכמים שהיה
 מעברו למר עובדא ששהיה אבי בית
 דין דלאמרר' בפרק קמא (לעיל דף ט):

הדרן עלך הניזקין

למלכי אמר להו דאמר רב
ראש השלישים ^(ט) וגו' אמרי לי
שיטעום כלום עד שיתן מא

הניזקין פרק חמישי גיטין

סב.

וְדַלְמָתָא רֹב עַמִּי הָאֶרֶץ מֵעֶשְׂרִין הֶן שְׂרֵי לְסִיעֵי^א אִף בּוֹמֵן שְׂהִי
טַהוּרָה דְּהֵא צוֹרֶרֶת קִתְּנֵי צִמְתִּיתִין^ב וְאִי אִפְשָׁר שְׁלָא תִּגְע וּמִפִּי רִ"ת
וּבֹכֵן רִ"ח דְּאִשָּׁת חֲבֵר טוֹחַת עִם אִשָּׁת עִם הָאֶרֶץ אִיירִי צִבְצוּזָה שֶׁל
חֲבֵר^ג וְצוֹמֶסְפֶּתֶא(ד) קִדְמִי^ד אִשְׁתּוֹ שֶׁל עִם הָאֶרֶץ טוֹחַת עִם אִשְׁתּוֹ שֶׁל

נותנת לה ואוכלת השתא מיגבב גנבא
 חלופי לא מיחלפא אמר רב יוסף התם נמי
 מוריא ואמרה תורא מדישיה קאכיל⁶ העיד
 ר' יוסי בן המשולם משום ר' יוחנן אחיו
 שאמר משום ר"א בן חסמא *אין עושין
 חלת עם הארץ בטהרה אבל עושין עיסת
 חוליו בטהרה ונוטל הימנה כדי חלה ומניחה
 בכפישא או באנחותא וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש יואין עושין
 תרומת זיתיו בטהרה אבל עושין זיתים חוליו
 בטהרה ונוטל הימנה כדי תרומה ומניחה
 בכליו של חבר וכשבא עם הארץ ליטול נוטל
 את שתיהן ואינו חושש ומעמא מאי א"ר
 יוחנן ימשום כדי חייו ונגבל ומשום כדי חייו
 דכרד וצריכא דאי אשמועינן גבל משום
 דלא נפש אגריה אבל כרד דנפיש אגריה
 אימא לא ואי אשמועינן כרד משום דלא
 שכיח ליה אבל גבל דשכיח ליה אימא לא
 צריכא אמר מר נוטל הימנה כדי חלה ומניחה
 בכפישא או באנחותא וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש וליחוש דילמא
 נגע בה דאמר' ליה חזי אי נגעת בה הדרא
 למיבלא וליחוש דילמא לא איכפת ליה
 השתא לתקוני קא מיכוין מיכפת לא איכפת
 ליה אמר מר נוטל הימנה כדי תרומה
 ומניחה בכליו של חבר וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש וליחוש דילמא
 נגע בה בשלמא התם אית ליה היכרא
 הכא מאי היכרא אית ליה הדמנא ליה
 בכלי גללים בכלי אבנים בכלי אדמה א"ה
 מאי איריא דחבר אפי' דעם הארץ נמי ה"נ
 קאמר בכלים של עם הארץ הראויין להשתמש
 בהן חבר: מחזיקין ידי עכו"ם בשביעית:
 מחזיקין והאמר רב דימי בר שישנא משמיה
 דרב יאין עורדין עם העכו"ם בשביעית יואין
 כופלין שלום לעובד כוכבים הלא צריכא
 למימרא להו אחזוקו בעלמא כי הא דרב
 יהודה אמר להו אחזוקו רב ששת אמר להו
 אשרתא: ואין כופלין שלום לעובד כוכבים: רב
 חסדא מקדים ויהיב להו שלמא רב זכנא
 א"ל שלמא למר: ושואלין בשלומן: השתא
 אחזוקי מחזיקין שואלין בשלומן מיבעיא
 אמר רב יבא הלא נצרכא אלא ליום אידם
 דתניא לא יכנס אדם לביתו של עובד כוכבים
 ביום אידם ויתן לו שלום מצינו בשוק נותן לו
 בשפה רפה ובכובר ראש רב הונא ורב
 חסדא הוו יתבי חליף ואזיל גניבא א"ל חד
 לחבריה ניקום מקמיה דרב אוריין הוא אמר
 לו ומקמי פלגא ניקום אדהכי אתא איהו
 לגביהו אמר להו שלמא עלייכו מלכי שלמא
 עלייכו מלכי אמרו ליה מנא לך דרבנן אקרו
 מלכים אמר להו דכתיב יבי מלכים ימלוכו
 וגו' אמרו ליה ומנא לך דכפלינן שלמא

למלכי אמר להו דאמר רב יהודה אמר רב מנין שכוּפְּלִין שְׁלוֹם לַמֶּלֶךְ שְׁנֵאמַר ¹וְרוּחַ לְבַשָּׁה אֶת עַמִּישִׁי רֵאשִׁי הַשְּׁלִישִׁים ²וְגו' אמרי ליה לימָעוּם מַר מִיָּדִי אָמַר לְהוּ הֵכִי אָמַר ³רַב יְהוּדָה אָמַר רַב אֲסוּר לֹא לְאִדָּם ⁴יִשְׁמָעוּם כְּלוּם עַד שִׁיתֹּן מֵאֵכָל לְכַתְּמֹתוֹ שְׁנֵאמַר ⁵וְנִתְחִי עֹשֶׁב בְּשַׂדְּךָ לְכַתְּמֹתָ וְהָדָר וְאֵכֶלֶת וְשִׁבְעַת:

הדרן עלך הניזקין

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

מוסף תוספות

[illegible]

(י) חרש זה טבאל וזבחר שמיטה נסיח
 ולה מייך וישראל אמרין ישר ויחכ
 למ"ד לעבו"ם אמר ישר וישראל שלום
 עליכם ששמע דלכ"ע לעבו"ם אסור
 לומר שום ענין ודלא כס"ס שלנו הכא
 דלא אסרינן לעבד כובדים אלא כפילת
 שלום וגרלה דלפ"י הירושלמי דמחזיקים
 ידי נכרים בשביעית ושואלים בשלום
 אחד מילתא היא שאומר לו חרש זה
 טבאל: **ש"מ** פ"ב. פ"ב
 ביקונטרס ולא היה מתכוין לזכרו
 אלא לכו היה לרבו וז"ע שלא יהא
 גובז דעת הבריות ועל חנם
 פ"י כן דלא קאמר אלא דאין כופלין
 לו שלום:

הדרן עלך הניזקין

למלכי אמר להו דאמר רב יהודה אמר רב מנין שכוּפְּלִין שְׁלוֹם לַמֶּלֶךְ שְׁנֵאמַר ¹וְרוּחַ לְבַשָּׁה אֶת עַמְּשִׁי רֹאשׁ הַשְּׁלִישִׁים ²וְגו' אמרי ליה לימָעוּם מַר מִיָּדִי אָמַר לְהוּ הֵכִי אָמַר ³רַב יְהוּדָה אָמַר רַב אֲסוּר לֹא לְאִדָּם ⁴יִשְׁמָעוּם כְּלוּם עַד שִׁיתֹּן מֵאֲכָל לְכַתְּמֹתוֹ שְׁנֵאמַר ⁵וְנִתְחִי עֹשֶׁב בְּשַׂדְּךָ לְכַתְּמֶךָ וְהָדָר וְאֲכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ: